

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–червень 2020 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 червня 2020р. становила 1186,8 тис. осіб. Упродовж січня–травня 2020р. чисельність наявного населення зменшилась на 5289 осіб.

Порівняно з січнем–травнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 513 осіб.

Кількість живонароджених у січні–травні 2020р. становила 2826 осіб, померлих – 8222 особи.

У червні 2020р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги¹, враховуючи погашення боргів попередніх періодів, 294,3 млн.грн (151,2%² нарахованих за цей період сум).

На кінець червня 2020р. заборгованість населення зі сплати за постачання теплової енергії та гарячої води становила 329,9 млн.грн, за постачання та розподіл природного газу – 198,3 млн.грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 101,6 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 65,1 млн.грн, за управління багатоквартирним будинком – 37,2 млн.грн, за надання послуг з вивезення побутових відходів – 22,3 млн.грн.

Доходи населення

У січні–червні 2020р. розмір середньої номінальної заробітної плати штатних працівників (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2019р. збільшився на 10,2% і становив 9275 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність; державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,5 рази.

¹ Починаючи з даних за січень 2020р. дані наведено з урахуванням постачання та розподілу електричної енергії.

² За рахунок погашення боргів попередніх періодів (якщо рівень оплати перевищує 100%).

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у виробництві електричного устаткування, поштової та кур'єрській діяльності, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 58% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–червні 2020р. порівняно з січнем–червнем 2019р. становив 107,9%.

Загальна **сума заборгованості з виплати заробітної плати** (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) за період з початку 2020р. збільшилася на 17,1%, або на 7,8 млн.грн і на 1 липня 2020р. становила 53,3 млн.грн, що дорівнює 2,5% фонду оплати праці, нарахованого за червень 2020р.

Серед видів економічної діяльності найвагомніше збільшення суми несплаченої заробітної плати відбулося у сільському господарстві, мисливстві, лісовому та рибному господарствах (на 3,4 млн.грн), складському господарстві і допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 1,4 млн.грн), виробництві електричного устаткування (на 1,0 млн.грн), тимчасовому розміщенні й організації харчування (на 606,5 тис.грн.), виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (на 403,3 тис.грн). Утворилась заборгованість у галузі водопостачання; каналізації, поводження з відходами – 990,1 тис.грн. При цьому зменшилась заборгованість у добувній промисловості і розробленні кар'єрів (на 554,7 тис.грн), виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 375,1 тис.грн).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 липня 2020р., становила 1,3 тис. осіб, або 0,6% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 21,0 тис.грн, що в 2,1 раза перевищує середню заробітну плату за червень 2020р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–червня 2020р. обліковано 5579 кримінальних правопорушень, з них тяжких та особливо тяжких – 38,4%.

У загальній кількості злочинів 52,7% становили злочини проти власності, 11,7% – злочини проти життя та здоров'я особи, 8,8% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, по 5,1% становили злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів і злочини проти безпеки

руху та експлуатації транспорту, 4,3% – злочини у сфері службової діяльності

та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,4% – злочини проти громадської безпеки 2,2% – злочини проти довкілля, по 2,0% становили злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та злочини проти правосуддя, 1,3% – злочини у сфері господарської діяльності, 0,9% – злочини у сфері використання

електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж електрозв'язку, 0,8% – злочини проти громадського порядку та моральності.

У січні–червні 2020р. на території області було скоєно 28 умисних вбивств та замахів на вбивство, 33 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 4 випадки згвалтування.

Також за січень–червень 2020р. кількість випадків крадіжок становила 2221, шахрайств – 300, грабежів – 92, розбоїв – 16, хабарництва – 32.

Правоохоронними органами протягом січня–червня 2020р. виявлено 21 особу, що скоїли злочини у складі 5 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 5 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–червень 2020р. становила 3455 осіб, із числа яких 1111 – жінки, 273 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 39 – неповнолітні та 33 особи – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (60,7%) – від крадіжок та шахрайства, відповідно 1870 та 227 осіб, серед яких 31,0% – жінки (650 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 152 особи, з яких 26,3% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 107 осіб, із числа яких 8,4% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 22,4% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1413, з них жінки – 13,4%, неповнолітні – 2,2%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 19,7% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 6,4% – вчинили злочин у складі групи, 8,6% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 72,8%, безробітних – 6,6%.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–червні 2020р. становив 21845,9 млн.грн. Порівняно із січнем–червнем 2019р. його фізичний обсяг зменшився на 2,3%.

Оборот роздрібною торгівлю у січні–червні 2020р. становив 12825,6 млн.грн, що у порівнянних цінах на 1,2% більше обсягу січня–червня 2019р. У червні 2020р. проти червня 2019р. оборот роздрібною торгівлю зменшився на 3,1%, проти травня 2020р. – збільшився на 8,1%.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлю (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–червні 2020р. становив 7225,4 млн.грн, що в порівнянних цінах на 2,0% більше від обсягу січня–червня 2019р. У червні 2020р. роздрібний товарооборот зменшився проти червня 2019р. на 3,6%, проти травня 2020р. – збільшився на 7,3%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–червні 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 96,7%.

Під урожай 2020р. сільськогосподарські культури посіяно на площі 1206,6 тис.га, з них у сільськогосподарських підприємствах – 930,9 тис.га (77% до загальної площі), у господарствах населення – 275,7 тис.га (23%).

Зернові та зернобобові культури посіяні на площі 717,3 тис.га, що 6,3% більше ніж торік, у тому числі кукурудза на зерно займає 459,8 тис.га (на 14% більше), просо – 3,2 тис.га (у 1,5 раза більше), гречка – 1,1 тис.га (на 22,6% більше), зернобобові – 11,3 тис.га (на 19,9% більше). Менше проти попереднього року посіяно пшениці на 7,2%, ячменю – на 5,2%. З числа технічних культур скоротилися площі під соєю – на 24,0%, під ріпаком – майже втричі, а під цукровим буряком (фабричним) розширилися на 2,4%, соняшником – на 16,4%. Площа посіву картоплі та овоче-баштанних культур зросла на 2,4% і становить 74,2 тис.га.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 229,5 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 0,9% менше порівняно з січнем–червнем 2019р, вироблено 226,3 тис.т молока (на 0,7% менше) та 399,3 млн.шт яєць (на 6,7% менше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–червні 2020р. складала відповідно 7%, 33% та 45%.

Станом на 1 липня 2020р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 липня 2019р. скоротилась на 10,1% і становила 157,1 тис.голів, корів – на 4,8% (69,9 тис.голів), свиней – на 6,3% (356,9 тис.голів), овець і кіз – на 6,9% (42,0 тис.голів), птиці свійської – майже на рівні 1 липня 2019 року (29,2 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 34% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 37% корів, 41% свиней, 94% овець і кіз та 29% птиці всіх видів.

На 1 липня 2020р. у сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 235,5 тис.т зерна (на 37,3% менше проти 1 липня 2019р.).

Запаси насіння соняшнику становили 64,9 тис.т (на 33,2% більше обсягу відповідного періоду 2019 р.).

Промисловість

У січні–червні 2020р. порівняно з січнем–червнем 2019р. **індекс промислової продукції** становив 94,8% (по Україні – 91,7%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 76,1%, у **переробній** – 95,1%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 95,8%. У січні–червні 2020р. вироблено 1,1 тис.т туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини свіжої чи

охолодженої, 481,0 т туш, напівтуш свинини свіжої чи охолодженої, 22,6 тис.т тушок курей, курчат свіжих чи охолоджених, 85,0 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі, 38,2 тис.т олії соняшnikової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих), 3,9 тис.т масла вершкового жирністю не більше 85%, 7,5 тис.т сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру), 16,3 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 17,9 тис.т круп, борошна грубого помелу з вівса, кукурудзи, рису, 9,4 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 1,1 млн.дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 6,6 млн.дал напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 90,8%. У січні–червні 2020р. вироблено 4,5 тис жіночих та дівчачих пальт та плащів тощо, 16,4 тис суконь (крім трикотажних), жіночих та дівчачих.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності індекс промислової продукції становив 112,3%. Вироблено 93 дверей та їх коробок і порогів, з деревини, 2,1 тис.т гранул та брикетів з пресованої або агломерованої деревини, залишків або відходів деревини, 7,2 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих, 4,4 тис.т етикеток та ярликів з паперу чи картону друкованих інших (крім самосклеювальних).

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** проти січня–червня 2019р. випуск промислової продукції збільшився на 9,8%. Зросло виробництво аміаку безводного на 18,6%, нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 14,4%, сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 10,0%, мила та речовин поверхнево-активних органічних в брусках та подібних формах (крім для туалетних цілей) – на 6,4%, мила та речовин поверхнево-активних органічних у вигляді брусків, брикетів, фігурних формованих виробів або у інших формах для туалетних цілей – на 4,8%.

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції у січні–червні 2020р. становив 93,8%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції індекс промислової продукції становив 100,7%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 76,2%.

У машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, індекс виробництва становив 60,7%. Скоротилось виробництво машин пральних та машин для сушіння одягу, побутових; печей електричних побутових кухонних інших (крім для вмонтовування та печей мікрохвильових); обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання для зважування іншого; розпушувачів та культиваторів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво зменшилось на 4,8%. У січні–червні 2020р. вироблено 783,0 млн.кВт·годин електроенергії, що на 10,8% менше ніж у січні–червні 2019р.

Будівництво

У січні–червні 2020р. підприємствами області вироблено будівельної продукції (виконано будівельних робіт) на 691,0 млн.грн.

Індекс будівельної продукції у січні–червні 2020р. порівняно з січнем–червнем 2019р. становив 95,7%. Обсяги будівництва будівель зменшились на 2,5%, інженерних споруд – на 6,1%.

Нове будівництво становило 51,2% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 37,3%, реконструкція та технічне переоснащення – 11,5%.

Транспорт

У січні–червні 2020р. вантажообіг підприємств транспорту області становив 4847,4 млн.ткм, або 90,2% від обсягу січня–червня 2019р. Підприємствами транспорту перевезено 6,0 млн.т вантажів, що становить 85,5% від обсягів січня–червня 2019р.

У січні–червні 2020р. залізничним транспортом перевезено 2668,4 тис.т вантажів, що на 10,3% менше, ніж у січні–червні 2019р. Перевезення коксу скоротилося на 71,7%, брухту чорних металів – на 50,5%, кам'яного вугілля – на 23,0%, зерна і продуктів перемолю – на 19,8%, будівельних матеріалів – на 17,2%. Збільшилось відправлення лісових вантажів у 2,1 раза, хімічних і мінеральних добрив – на 22,1%.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–червні 2020р. перевезено 3362,0 тис.т вантажів, що на 17,4% менше обсягу перевезень вантажів у січні–

червні 2019р. та виконано вантажообіг в обсязі 1097,0 млн.ткм, який збільшився на 42,4%.

Пасажиροобіг підприємств транспорту у січні–червні 2020р. становив 541,3 млн.пас.км, або 39,1% від обсягу січня–червня 2019р.

Зменшення обсягу пасажирообігу відбулося на всіх видах транспорту: залізничному – на 66,6%, тролейбусному – на 54,0%, автомобільному – на 43,9%.

Послугами **пасажиρського транспорту** скористалися 20,0 млн. пасажирів, або 50,4% від обсягу січня–червня 2019р.

Залізничним транспортом відправлено 592,9 тис. пасажирів, що на 53,3% менше від обсягу січня–червня 2019р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) скористалися 14,3 млн. пасажирів, що на 47,7% менше ніж у січні–червні 2019р.

Електротранспортом перевезено 5,1 млн. пасажирів, що на 54,0% менше від обсягу січня–червня 2019р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–травні 2020р. **експорт товарів** становив 379601,9 тис.дол. США, або 106,3% порівняно із січнем–травнем 2019р., **імпорт** – 327520,4 тис.дол., або 110,3%. Позитивне сальдо склало 52081,5 тис.дол. (у січні–травні 2019р. було також позитивне – 60267,9 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 118 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Китаю – 14,4%, Нідерландів – 9,8%, Іспанії – 8,3%, Індії – 7,6%, Єгипту – 4,8%, Білорусі – 4,2%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 149622,9 тис.дол., або 39,4% від загального обсягу експорту та збільшився порівняно з січнем–травнем 2019р. на 12,2%.

Оснóву товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 40,6%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 31,8%, готові харчові продукти – 5,9%, живі тварини; продукти тваринного походження – 4,9%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили зі Словаччини – 22,2%, Китаю – 14,9%, Угорщини – 9,8%, Швейцарії – 9,7%, Польщі – 6,0%, Німеччини – 5,9%, Російської Федерації – 5,6%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 182604,3 тис.дол., або 55,8% від загального обсягу та зменшився проти січня–травня 2019р. на 0,6%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 47,2%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 18,4%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 9,2%, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них – 4,2%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–червні 2020р. по Черкаській області становив 102,1% (у відповідному періоді 2019р. – 103,1%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 4,5%. Найбільше (на 56,0% і 35,5%) зросли ціни на фрукти та гречані крупи. На 12,4–6,4% стали дорожчими макаронні вироби, овочі, маргарин, цукор, яловичина; на 1,5–0,6% – риба та продукти з риби, свинина, сири, сметана, молоко, соняшникова олія. Водночас на 11,5% і 8,8% подешевшали м'ясо птиці та яйця. На 3,4–1,5% знизилися ціни на масло, рис, кисломолочну продукцію, сало, безалкогольні напої.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизилися на 9,9%, що пов'язано зі здешевленням природного газу на 43,6%. Разом з тим відбулося підвищення тарифів на каналізацію на 16,4%, водопостачання – на 15,7%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 6,1%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 5,5% спричинено подорожчанням амбулаторних послуг на 8,8%, послуг лікарень – на 7,9%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 4,3%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 2,3% в першу чергу зумовлено здешевленням палива та мастил на 22,9%. Водночас на 10,7% подорожчали автомобілі, на 6,9% – проїзд в залізничному пасажирському транспорті.

Послуги освіти подорожчали на 3,6% через підвищення плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 16,6%.